

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЛІНГВОДИДАКТИКИ**

**Кваліфікаційна робота
магістра**

на тему **АКТУАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ MAGICAL В КІНОСТРІЧЦІ
“CLICK”**

Виконала: студентка 2 курсу,
групи 8.0352–1 а–з
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські
мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська
освітньо-професійної програми
Мова і література (англійська)
Зайцева Олена Сергіївна

Керівник к.ф.н., доц. Шевчук О. В.
Рецензент д.ф.н., доц. Веремчук Е. О.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології

Кафедра англійської філології та лінгводидактики

Освітній рівень магістр

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та література (переклад включно)

Освітньо-професійна програма Мова і література (англійська)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. Завідувача кафедри

Надточій Н. О.

« _____ » _____ 2023 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

ЗАЙЦЕВА ОЛЕНА СЕРГІЇВНА

1. Тема кваліфікаційної роботи магістра (проєкту) «Актуалізація концепту MAGICAL в кінострічці “Click”»

Керівник кваліфікаційної роботи (проєкту) Шевчук Оксана Василівна, к.ф.н., доцент

затверджені наказом ЗНУ від «11» квітня 2023 року № 516-с

2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи (проєкту) 5 грудня 2023 р.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи (проєкту) Поняття концепту у когнітивній лінгвістиці полягає в тому, що досліджується людиною та як вона застосовує свої спостереження й знання про світ та які когнітивні процеси керують сприйняттям та розумінням мови.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1) з'ясувати теоретичні засади дослідження поняття концепт в сучасній лінгвістиці; 2) надати типологію концептів в когнітивній лінгвістиці; 3) визначити категорію *magical* у філософському та психологічному аспектах; 4) здійснити аналіз слова *magical* в сучасній англійській мові на матеріалі лексикографічних джерел; 5) дослідити мовні засоби, які сприяють актуалізації концепту *magical* в кінострічці “Click” («З пультом по життю»).

5. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи (проєкту)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис і дата Завдання видав	Підпис і дата Завдання прийняв
Вступ	Шевчук О.В., к.ф.н., доц.	05.05.2023	05.05.2023
Розділ 1	Шевчук О.В., к.ф.н., доц.	15.06.2023	15.06.2023
Розділ 2	Шевчук О.В., к.ф.н., доц.	05.09.2023	05.09.2023
Висновки	Шевчук О.В., к.ф.н., доц.	15.10.2023	15.10.2023

6. Дата видачі завдання 05.05.2023

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ З.п	Назва етапів кваліфікаційної роботи Магістра	Строк виконання етапів роботи (проєкту)	Примітка
1.	Пошук наукових джерел з теми дослідження, їх аналіз	травень 2023	виконано
2.	Добір фактичного матеріалу	травень 2023	виконано
3.	Написання вступу	червень 2023	виконано
4.	Написання теоретичного розділу	липень 2023	виконано
5.	Написання практичного розділу	серпень 2023	виконано
6.	Формулювання висновків	вересень 2023	виконано
7.	Проходження нормоконтролю	грудень 2023	виконано
8.	Одержання відгуку та рецензії	грудень 2023	виконано
9.	Захист	грудень 2023	виконано

Автор несе персональну відповідальність за відсутність в роботі несанкціонованих текстових запозичень (академічного плагіату)

Магістрант

_____ (підпис)

О. С. Зайцева
(ініціали та прізвище)

Керівник роботи

_____ (підпис)

О. В. Шевчук
(ініціали та прізвище)

**Нормоконтроль
пройдено**

Нормоконтролер

_____ (підпис)

Е. О. Веремчук
(ініціали та прізвище)

РЕФЕРАТ

Дипломна робота 52 стор., джерела 51

Об'єктом дослідження є лексичні одиниці, які актуалізують концепт *magical* в кінострічці “Click” («З пультом по життю»).

Мета: здійснити аналіз складових концептосфери *magical* в англomовній картині світу та виявити засоби його актуалізації в кінострічці “Click” («З пультом по життю»).

Теоретико-методологічні засади: численні наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, присвячені актуальним проблемам теорії концептів (А. Косенко, О. Бессонова, О. Близнюк, О. Воробйова, А. Гаврилюк), у тому числі роботи, пов'язані з дослідженням проблем створення концептуальних моделей (С. Жаботинська, В. Жайворонок, О. Іващенко, О. Ізотова, О. Краснобаєва-Чорна).

Отримані результати: концепт *magical* актуалізується не лише за допомогою лексичних одиниць, які позначають надприродні та чарівні явища, але й для позначення явищ та подій, які є неймовірними та дивовижними. Складові концептосфери *magical* спроможні трансцендувати зовнішні реалії, вкладаючи в себе глибокий сенс емоційного захоплення та зачарування.

Аналіз лексикографічних джерел для з'ясування загального значення слова *magical*, відтінків його лексичного значення, лексико-семантичних одиниць, які володіють синонімічним та антонімічним значенням, а також окремих слів та словосполучень, сталих виразів, можна зробити висновок, що складові концепту *magical* долучають: різні частини мови (іменник, прикметник), сталі вирази, ідіоматичні вирази.

Ключові слова: *концепт, концептосфера, мовні засоби*

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТТЯ «КОНЦЕПТ» В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ	7
1.1 Характеристика поняття «концепт» в сучасній когнітивній лінгвістиці.....	7
1.2 Типологія концептів в когнітивній лінгвістиці	13
1.3 Категорія MAGICAL у філософському та психологічному аспектах.....	19
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ СТРУКТУРИ КОНЦЕПТУ MAGICAL В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ НА МАТЕРІАЛІ КІНОСТРІЧКИ “CLICK”	24
2.1 Методологія концептуального аналізу структури концептосфери MAGICAL.....	24
2.2 Аналіз значення слова MAGICAL в сучасній англійській мові.....	30
2.3 Аналіз мовних засобів актуалізації концепту MAGICAL в кінострічці “Click” (З пультом по життю).....	40
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	53

ВСТУП

Лінгвістика постійно модифікується та розвивається відносно вимог сучасного суспільства. Концепт є одним з головних понять в сучасній когнітивній лінгвістиці, адже він є основою мислення та світорозуміння. Усвідомлення структури концептів є важливою умовою для дослідження мови та мовлення. Дослідження концептів посідає особливе місце в когнітивній лінгвістиці та не втрачає своєї актуальності.

Поняття «концепт» не лише дозволяє розглядати мову як відображення когнітивних процесів, але й розкриває суттєвий аспект того, як мова сприймає та інтерпретує навколишній світ. Поняття концепту у когнітивній лінгвістиці полягає в тому, що досліджується людиною та як вона застосовує свої спостереження й знання про світ та які когнітивні процеси керують сприйняттям та розумінням мови.

Розв'язанню питань, пов'язаних з проблемою концептів, приділяли увагу наступні вітчизняні та іноземні лінгвісти: А. Косенко, О. Бессонова, О. Близнюк, О. Воробйова, А. Гаврилюк, С. Жаботинська, В. Жайворонок, О. Іващенко, О. Ізотова, О. Краснобаєва-Чорна, А. Приходько, К. Кларк, В. Крофт, В. Еванс, М. Джонсон, Г. Лакофф, М. Джонсон, Р. Лангакер, Е. Рош, К. Мервіс, Л. Талмі.

Психологія та когнітивна наука: дослідження концептів допомагає краще зрозуміти когнітивні механізми, які лежать в основі сприйняття, пам'яті, уваги та інших аспектів психології людини. Це є важливим для розуміння людського мислення та поведінки. Лінгвістична інтеракція та культурна адаптація: Дослідження концептів допомагає зрозуміти, як мова взаємодіє з культурою та соціокультурним контекстом. Концепти часто мають культурно обумовлені аспекти, і вивчення цього допомагає покращити міжкультурне спілкування та культурну адаптацію.

Актуальність роботи полягає в тому, що проблема концептів є

першочерговою та злободенною в сучасній когнітивній лінгвістиці, тому актуальність даної роботи полягає в дослідженні значущості концептосфери *magical* в сучасній англійській картині світу взагалі, та її актуалізації на прикладі кінострічки “Click” («З пультом по життю»), а саме: аналіз дефініцій слова *magical* та виокремлення ключових складових концепту *magical*, також виявлення його когнітивних ознак та змісту за допомогою сучасних англійських лексикографічних джерел.

Об’єктом дослідження є лексичні одиниці, які актуалізують концепт *magical* в кінострічці “Click” («З пультом по життю»), а **предметом** дослідження–засоби його актуалізації в скрипті кінострічки.

Метою дослідження є здійснити аналіз складових концептосфери *magical* в англійській картині світу та виявити засоби його актуалізації в кінострічці “Click” («З пультом по життю»).

Для дослідження поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

1. З’ясувати теоретичні засади дослідження поняття концепт в сучасній лінгвістиці.
2. Надати типологію концептів в когнітивній лінгвістиці.
3. Визначити категорію *magical* у філософському та психологічному аспектах.
4. Здійснити аналіз слова *magical* в сучасній англійській мові на матеріалі лексикографічних джерел.
5. Дослідити мовні засоби, які сприяють актуалізації концепту *magical* в кінострічці “Click” («З пультом по життю»).

Матеріалом нашого дослідження слугували сучасні словники та скрипт кінострічки “Click” («З пультом по життю»).

Методи дослідження. Дослідження здійснювалось на основі використання таких методів та прийомів: метод лінгвістичного спостереження

та аналізу—для надання характеристики поняття «концепт» в сучасній когнітивній лінгвістиці; описовий метод – для визначення типології концептів в когнітивній лінгвістиці та категорії MAGICAL у філософському та психологічному аспектах; метод концептуального аналізу—для з’ясування складових концептосфери *magical*; метод словникових дефініцій для дослідження лексико-семантичних одиниць, які актуалізують концепт *magical*.

Наукова новизна полягає в тому, що в роботі розглянуто актуалізацію складових концепту *magical* на матеріалі скрипту кінострічки “Click” («З пультом по життю») та досліджено мовні засоби, за допомогою яких складові концепту *magical* створюють атмосферу надзвичайного та таємничого.

Теоретичне значення роботи визначається тим, що було виявлено та досліджено основні складові структури концепту *magical* на матеріалі скрипту кінострічки “Click” («З пультом по життю»). Також, було проаналізовано засоби реалізації концепту *magical* на поданому матеріалі.

Практичне значення роботи полягає в тому, що результати дослідження можуть бути використані під час проведення занять з теоретичної граматики, лексикології, спецкурсів з когнітивної лінгвістики, дискурсології, лінгвопрагматики та практичних занять з інтерпретації тексту, а також у науково-дослідній діяльності, при підготовці лекцій та семінарських занять.

Робота пройшла **апробацію** на XV Міжнародної наукової конференції “Іноземна філологія у XXI столітті”. Результати дослідження представлено у публікації:

Зайцева О. С. Особливості дослідження концепту “MAGICAL” в сучасній лінгвістиці. *Тези доповідей XV Міжнародної наукової конференції “Іноземна філологія у XXI столітті”*: Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2023. 193 с.

Логіка дослідження зумовила структуру магістерської роботи, яка включає вступ, два розділи, висновки, список використаних джерел, що

нараховує 51 позицію.

У вступі зазначається актуальність дослідження, об'єкт, предмет, поставлені мета та завдання, подано огляд літератури відповідно до заданої проблематики.

У першому розділі розглядаються теоретичні засади дослідження концепту як змістовної одиниці картини світу, ключового поняття когнітивістики, його типи та складові, мовні засоби об'єктивації.

У другому розділі висвітлено вивчення макроструктури лінгвоконцепту *magical* в сучасній англійській мові, тобто здійснено аналіз значення слова *magical*, концептуальний аналіз структури концептосфери *magical* та виявлені засоби реалізації концепту *magical* на матеріалі кінострічки "Click" («З пультом по життю»). У висновках подано ключові результати, що відповідають поставленим завданням дослідження.

Загальний обсяг роботи становить 52 сторінки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТТЯ «КОНЦЕПТ» В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

1.1 Характеристика поняття «концепт» в сучасній когнітивній лінгвістиці

Сучасна лінгвістика – це динамічна галузь, що незупинно розвивається та перетворюється, постійно розширюючи наше розуміння процесів, що лежать в основі мовленнєвої діяльності та мовної системи. Серед найважливіших теоретичних підходів до вивчення мови і її функціонування сьогодні особливе місце займає когнітивна лінгвістика. Вона розкриває перед нами величезний когнітивний потенціал мови та сприяє розумінню, як мова відображає наше мислення та сприйняття світу.

Одним з центральних понять в сучасній когнітивній лінгвістиці є «концепт». Це поняття відкриває перед дослідниками широкий спектр питань та можливостей для розуміння взаємозв'язку між мовою, мисленням та сприйняттям [Жаботинська 2018, с. 31].

Поняття «концепт» не лише дозволяє розглядати мову як відображення наших когнітивних процесів, але й розкриває суттєвий аспект того, як мова сприймає та інтерпретує навколишній світ. Висвітливо також практичний внесок цього поняття у вивченні та викладанні англійської мови [Потапчук 2007, с. 104].

Поняття концепту у когнітивній лінгвістиці полягає в тому, що досліджується людиною та як вона застосовує свої спостереження й знання про світ та які когнітивні процеси керують сприйняттям та розумінням мови.

Відомий науковець О. Мельничук стверджує, що когнітивна лінгвістика – це підхід у лінгвістичному дослідженні, який досліджує мову з погляду

когнітивних процесів та структур, що лежать в основі мовленнєвої діяльності. Цей підхід підкреслює, що мовлення та мовні явища виникають з пізнавальних процесів у розумі, включаючи формування концептів, ментальні уявлення та категоризацію світу. В основі когнітивної лінгвістики лежить ідея, що мова не є просто вивченням синтаксичних структур та лексичних одиниць. Вона має властивість бути вкоріненою у пізнавальних системах, що притаманні людському розуму. [Мельничук 2016, с. 145].

В. Теркулов зазначає, що концепт – це незмінне мовне значення номінатема. Номінатема включає глоси, які залишаються однаковими у всіх її проявах та взаємно обумовлені [Теркулов 2008, с. 406].

Відомий лінгвіст В. Жайворонок наголошує, що концепти в когнітивній структурі – є ментальними структурами, які існують у свідомості та є опорними одиницями організації знань. Концепти формуються завдяки досвіду, сприйняттю навколишнього середовища та культурним факторам, які утворюють способи та засоби структури світу [Жайворонок 2012, с. 51 – 53].

В кожному концепті, будь то об'єкт, подія чи абстрактна ідея, є своя унікальність внутрішньої структури. В цій структурі укладаються суттєві характеристики та ознаки, які сприяють утворенню основних рис концепту. Ці сутності, відображаючи особливість та властивості об'єкта, допомагають створити його образ у нашому розумінні. Прототип виступає головним прикладом категорії, який слугує за основу для порівняння з іншими елементами. Окрім прототипу, існують інші члени цієї категорії, які асоціюються з концептом на основі схожості з прототипом та ступеня відхилення від нього.

Відомий науковець А. Приходько зазначає, що концепти в когнітивній лінгвістиці можуть бути організовані у формі ієрархічних структур і взаємодіяти один з одним, утворюючи семантичні мережі. Ці мережі допомагають нам систематизувати та упорядковувати знання про світ, сприяючи більш ефективному розпізнаванню та розумінню нових об'єктів та

явищ. Ментальні структури, що відображають ідеї, образи та категорії знань про світ, уявляють собою основні характеристики концептів. Вивчення цих концептів допомагає нам отримати глибше розуміння того, як ми сприймаємо світ, як формуємо знання та взаємодіємо з мовою [Приходько 2008, с. 332].

У сучасній когнітивній лінгвістиці поняття «концепт» та «ментальна модель» тісно переплітаються, оскільки ментальні моделі є одним із способів організації та представлення концептів у свідомості людини. Ментальні моделі є важливою складовою когнітивного апарату, що дозволяє нам створювати, зберігати, обробляти та застосовувати знання.

На думку О. Селіванової концептуальні структури, відомі також як схеми, представляють собою ментальні структури, які описують типові ситуації та події й визначають основні елементи, що взаємодіють у таких ситуаціях. Кожна схема містить образи, знання, очікування та ролі, що допомагають нам сприймати, розуміти та взаємодіяти з різними ситуаціями [Селіванова 2006, с. 716].

Сценарій є типом ментальної моделі, що відтворює послідовність подій, які відбуваються в конкретній ситуації. Він допомагає уявити, як розгортаються певні події або як взаємодіють об'єкти в певних умовах [Скаб 2008, с. 360].

Прототип, з іншого боку, є концептуальною моделлю, що представляє типового представника категорії. Він надає найтипівіші риси даної категорії та використовується як зразок для порівняння з іншими представниками даної категорії.

Відома лінгвістка І. Штерн наголошує, що метафора, в свою чергу, виступає як спосіб вираження поняття або явища у формі іншого, більш зрозумілого образу. Вона допомагає перенести сенс та характеристики з одного контексту в інший, спрощуючи розуміння складних та абстрактних ідей [Штерн 2007, с. 336].

За відомим науковцем В. Жайворонком ментальні моделі є складними

структури знань, які можуть містити різні елементи, такі як когнітивні оператори, що дозволяють нам маніпулювати знаннями, і метонімію, яка базується на заміні одного поняття іншим, що має тісний зв'язок з першим [Жайворонок 2011, с. 106].

Ці ментальні моделі виконують важливу роль у формуванні нашого розуміння світу і взаємодії з ним. Вони допомагають встановлювати зв'язки між різними поняттями та організовувати знання, що робить їх корисним інструментом у мовленнєвих процесах і комунікації.

Вивчення концептів і ментальних моделей допомагає нам краще розібратись у механізмах мислення, сприйняття мови та формування знань у контексті когнітивної лінгвістики. Розуміння цих понять дозволяє нас здійснювати більш точну та ефективну комунікацію, а також розвивати наші когнітивні здібності для більш глибокого розуміння навколишнього світу.

Таким чином, в когнітивній лінгвістиці концепти вважаються втіленням або представленням знань, понять та ідей у мовленні та сприйнятті. Концепти стають активними і функціональними, коли ми використовуємо їх у мовленні, тексті, символах, жестах та інших засобах комунікації [Lakoff 2014, с. 202].

Концепти набувають форми і проявляються у мовленні, коли ми виражаємо свої думки, почуття, ідеї та досвід словами й текстами. Коли ми говоримо, ми активуємо концепти, перетворюючи їх на мовні висловлювання, що дозволяє нам виразити свої думки та уявлення й спілкуватися з іншими людьми.

Мова служить засобом спілкування та обміну поняттями між співрозмовниками. Засноване на спільному розумінні й сприйнятті понять, що виражаються мовою, спілкування допомагає нам взаємодіяти та обмінюватися ідеями [Talmy 2016, с. 225].

Концептуальні метафори впливають на наше враження та розпізнавання понять у мові. Вони дозволяють нам розуміти та означати поняття, переносячи значення та характеристики з одного поняття на інше, а також за допомогою

створення аналогій та асоціацій. [Lakoff, Johnson 2016, с. 224].

Американський лінгвіст Р. Лангакер зазначає, що когнітивна лінгвістика застосовує когнітивний підхід до аналізу мови, що дозволяє дослідникам вивчати та розуміти роль концептів у мовленні, структурі мови та сприйнятті. Аналізуючи, як концепти виражаються мовою, дослідники можуть з'ясувати які когнітивні процеси лежать в основі комунікації та мовленнєвої діяльності [Langacker 2010, с. 124].

Таким чином, в когнітивній лінгвістиці концепти розглядаються як живі, динамічні образи знань, які виявляються у мовленні та інших формах комунікації. Мова є важливим інструментом для втілення, передачі та обміну цими поняттями між людьми. Вивчення концептів у мові допомагає нам краще зрозуміти когнітивні процеси, що лежать в основі нашого мислення, сприйняття та комунікації.

Отже, концепти взаємодіють між собою в концептуальній системі, утворюючи семантичну мережу. За О. Селівановою ця мережа виникає завдяки зв'язкам та асоціаціям між різними концептами в свідомості людини. Когнітивні механізми дозволяють пов'язувати поняття між собою, утворюючи складну мережу знань [Селіванова 2008а, с. 712].

Асоціація – один із таких механізмів взаємодії між поняттями. Коли з'являється яке – небудь поняття в свідомості, активізуються й пов'язані з ним поняття, утворюючи ланцюжки асоціацій та зв'язків. Це поширює наше уявлення про об'єкт або подію, допомагаючи нам краще їх зрозуміти.

Ще одним способом взаємодії понять є контраст. Концепти можуть бути протиставленні один одному залежно від їх властивостей, характеристик чи взаємодій з іншими концептами. Це дозволяє нам створювати контрасти та виділяти відмінності між різними аспектами світу [Croft 2011, с. 423].

Іншим важливим способом взаємодії є моделювання. Люди можуть створювати моделі, щоб краще зрозуміти складні абстрактні ідеї та перетворити їх на конкретні образи, які легше сприйняти. Моделювання

допомагає робити ідеї більш доступними та зрозумілими.

Узагальнення – ще один значущий когнітивний механізм, який дозволяє систематизувати знання про світ, роблячи їх більш упорядкованими.

Взаємодія між поняттями в рамках концептуальної системи сприяє структуруванню знань про світ і формуванню загальної концептуальної моделі. Це полегшує сприйняття та розуміння навколишнього світу і підвищує ефективність спілкування з іншими людьми. Когнітивна лінгвістика та концептуальні дослідження є важливими інструментами для вивчення та аналізу ментальних процесів, які лежать в основі нашого мислення.

Відомий психолінгвіст Г. Кларк підкреслює, що не менш важливим напрямом в когнітивній лінгвістиці є теорія ембодимента. Вона висуває ідею про тісний зв'язок між мовним пізнанням, мисленням та фізичною активністю. Згідно з цією теорією, наше сприйняття світу формується через взаємодію з нашим тілом та навколишнім середовищем [Clark 2010, с. 10].

Теорія тілесного втілення стверджує, що мовна діяльність не обмежується лише використанням лінгвістичних символів і правил, а також включає тілесні дії. Такі як: тілесні відчуття, рухи та жести. Наприклад, коли ми розуміємо мову співрозмовника, ми також сприймаємо його жести, міміку та інтонацію, що допомагає краще зрозуміти його наміри та почуття.

Професор лінгвістики Л. Талмі зазначає, що окрім того, теорія ембодименту підкреслює роль тіла у формуванні та розумінні концепцій. Концепти часто пов'язані з тілесним досвідом чи діяльністю. Наприклад, поняття ваги може бути пов'язане із сприйняттям тяжкості та зусиллями, які ми витрачаємо на підняття важких предметів. Таким чином, наш тілесний досвід і взаємодія з навколишнім середовищем допомагають нам формувати та розуміти концепти [Talmy 2017, с. 87].

Вивчення теорії ембодименту в когнітивній лінгвістиці відкриває нові горизонти для розуміння того, як мовні процеси і мислення взаємодіють з фізичною активністю. Ця концепція наголошує на складності людського

пізнання та розуміння світу та допомагає зблизити когнітивну лінгвістику з іншими галузями досліджень, такими як психологія, нейронаука та когнітивна наука.

Узагальнюючи вищесказане, робимо висновок, що у сучасній когнітивній лінгвістиці поняття «концепт» становить об'єкт дослідження, що дозволяє зрозуміти, як людина сприймає та розуміє мову на основі свого досвіду та знань про світ. Кожен концепт має свою внутрішню структуру з основними рисами та ознаками, що допомагають утворити його образ у свідомості.

Концепт в сучасній когнітивній лінгвістиці є центральним поняттям, яке дозволяє зрозуміти, як мова взаємодіє з нашим мисленням та сприйняттям світу. Концепти є категоріями, за допомогою яких ми упорядковуємо світовий досвід та виражаємо його мовою. Вони відображаються в мовних одиницях та структурах і впливають на наше сприйняття та розуміння мови.

1.2 Типологія концептів в когнітивній лінгвістиці

Загальний опис поняття концепту у сучасній лінгвістиці показує, що воно є основою нашого мислення, мовної свідомості та розуміння світу. Вивчення концептів допомагає зрозуміти, як люди формують та організують знання, як мова віддзеркалює концептуальні структури та які механізми впливають на мовлення та комунікацію [Evans 2017, с. 147].

Прототип виступає як головний представник категорії, що служить зразком для порівняння з іншими членами цієї категорії. Він відображає типові характеристики даного концепту, а інші елементи входять до цієї категорії на основі схожості з прототипом.

Концепти можуть бути організовані у формі ієрархічних структур, які утворюють семантичні мережі. Ці мережі допомагають систематизувати та

упорядковувати знання про світ, сприяючи більш ефективному розпізнаванню та розумінню нових об'єктів та явищ.

Ментальні моделі відображають способи представлення концептів у свідомості людини. Вони дозволяють створювати, зберігати, обробляти та застосовувати знання. Зокрема, сценарій відтворює послідовність подій, а метафора допомагає переносити сенс та характеристики з одного контексту в інший, спрощуючи розуміння складних ідей.

Когнітивна лінгвістика вивчає різноманітні типи концептів, які впливають на наше мислення. Деякі з найважливіших типів концептів включають концепти – прототипи, які грають значну роль у структуруванні мовленнєвого процесу та мовленнєвої діяльності.

Когнітивна лінгвістика досліджує не лише описані раніше концепти, але й багато інших типів, які допомагають нам формувати і розуміти сприйняття світу. Ось деякі з них:

1. Концепти – категорії. Ці концепти дозволяють нам класифікувати об'єкти, ідеї, або події в групи чи категорії. Наприклад, у категорії «транспорт» можуть об'єднуватися різні види транспорту, такі як автомобілі, поїзди, літаки тощо. Мова включає в себе різноманітні концепти – категорії, які можуть змінюватись залежно від культурних, соціальних та індивідуальних особливостей. Наприклад, поняття «сім'я» може охоплювати різні типи стосунків та взаємин для різних культур, або ж категорія «колір» може мати різний спектр відтінків, що відображає культурні уявлення про кольори [Загнітко 2010, с. 12].

Ці концепти – категорії відіграють важливу роль у створенні зв'язків між різними мовними висловами, допомагаючи нам зрозуміти, як вони взаємопов'язані, і які характеристики об'єктів або ідей об'єднуються в одну категорію. Вони мають вплив на структуру мови та її лексичний апарат, а також на сприйняття та розуміння мовлення. Категорія «Транспорт»: цей концепт – категорія об'єднує різні види транспорту, такі як автомобілі, поїзди,

літаки, велосипеди тощо. У кожному конкретному випадку ця категорія може включати в себе підкатегорії, які розрізняють види транспорту, наприклад, «залізничний транспорт», «авіатранспорт», «дорожній транспорт». Важливо відзначити, що різні культури можуть мати власні уявлення про транспорт і різні способи його класифікації.

Наприклад, категорія «Сім'я»: поняття «сім'я» є комплексним концептом – категорією, який може включати в себе різні типи стосунків та взаємин. Для одних це може охоплювати батьків, дітей, братів і сестер, а для інших також може враховувати дідусів, бабусь, тіток, дядьків, кузенів і кузин. Крім того, культурні відмінності можуть призводити до різних уявлень про те, які обов'язки і права пов'язані з цим поняттям.

Категорія «Колір»: концепт – категорія «колір» має велику кількість варіацій в різних культурах. Наприклад, у багатьох мовах є слова для основних кольорів, таких як червоний, синій, зелений. Однак інші мови можуть мати більше різновидів кольорів або навіть інше поділ на кольори. Деякі культури можуть вважати певні кольори символами або мати особливі асоціації з ними (наприклад, червоний може символізувати щасливість або небезпеку в деяких культурах).

Ці приклади ілюструють, як концепти – категорії варіюються в залежності від контексту і культурних особливостей, і як вони є важливими для розуміння, як мова відображає наше сприйняття світу.

2. Концепти – класифікації. Ці концепти допомагають нам систематизувати об'єкти чи явища за спільними характеристиками. Наприклад, птахів можна класифікувати за типом дзьоба або за звуками, які вони випускають. Класифікація використовується для упорядкування та групування значної кількості інформації, що надходить до нашого розуму. Наприклад, коли класифікуємо птахів за типом дзьоба або звуками, які вони випускають, ми виявляємо спільні характеристики та об'єднуємо їх у відповідні групи.

Наприклад, класифікація автомобілів за типом палива: Ця класифікація допомагає систематизувати різні види автомобілів залежно від того, яким паливом вони користуються. Наприклад, автомобілі можна поділити на бензинові, дизельні, електричні та гібридні. Це дозволяє спростити порівняння та вибір автомобіля відповідно до вимог споживача та екологічних поглядів.

Або, класифікація рослин за типом листя: у ботаніці рослини часто класифікують за формою та типом листя. Наприклад, дерева можуть бути розподілені на вічнозелені, листясті та хвойні, залежно від характеристик їхнього листя. Це допомагає вченим та садівникам розуміти спільні особливості та властивості рослин.

Класифікація фільмів за жанром: у кінематографії фільми класифікують за різними жанрами, такими як комедія, драма, фантастика, жахи тощо. Ця класифікація допомагає глядачам швидко зорієнтуватися у світі кіно та знаходити фільми за їхніми вподобаннями.

Класифікація книг за жанром або темою: в бібліотеках та книгарнях книги також класифікуються за різними жанрами (наукова література, фантастика, роман тощо) або темами (історія, наука, кулінарія). Це допомагає читачам легше знаходити книги, які їх цікавлять.

Класифікація тварин за типом живлення: біологи класифікують тварин за їхнім типом живлення, таким як хижаки, трав'яїдні, всеядні. Це допомагає в їхніх дослідженнях та вивченні взаємодії різних видів в екосистемах.

Ці приклади ілюструють, як класифікація допомагає нам систематизувати та упорядковувати різні об'єкти чи явища на основі їхніх спільних характеристик, що полегшує розуміння та взаємодію з ними.

Ці концепти – класифікації допомагають нам створювати когнітивні шаблони та схеми для кращого розуміння навколишнього світу. Вони дозволяють нам ефективно орієнтуватись у різноманітності об'єктів, ідей та явищ, що нас оточують.

3. Концепти – пропозиції. Ці концепти допомагають нам формулювати

думки, ідеї або ствердження. Вони допомагають нам утворювати розумові моделі та розмірковувати про різні сценарії. Наприклад, концепт «я люблю каву» є пропозицією, яка виражає наше ставлення до кави.

Типи понять грають ключову роль у мовних процесах та використанні мови. Вони допомагають нам структурувати свої думки, формулювати мовлення та виражати складні та абстрактні ідеї чітко й зрозуміло. Це сприяє ефективній та образній комунікації з іншими людьми.

Відомий український вчений О. Шевченко вважає, що прототипові та скелетні концепти доповнюють один одного, надаючи нам більш повне розуміння категорій. **Прототипові** концепти є важливими елементами в когнітивній лінгвістиці, оскільки вони визначають основні риси та характеристики, пов'язані з тією чи іншою категорією. Вони є найбільш типовими та репрезентативними елементами в своїй категорії, наділені більшою смисловою та експресивною силою, порівняно з іншими елементами [Шевченко 2020, с. 385].

Для зрозуміння ролі прототипових понять у мовленні розглянемо наступний приклад: у категорії «транспортний засіб» прототипом є поняття «автомобіль». Це пояснюється тим, автомобілі є найбільш типовими та поширеними транспортними засобами. Вони втілюють основні характеристики цієї категорії, такі як колісний транспорт, здатність перевозити людей і вантажі, швидкість [Шевченко 2021, с. 554].

Сучасна видатна науковиця О. Селіванова наголошує, що концепти – прототипи також сприяють ефективному спілкуванню, оскільки використання загальноновизнаних і чітких прототипових понять у мовленні допомагає співрозмовнику легше зрозуміти наше повідомлення [Селіванова 2008б, с. 710].

Однак, за словами А. Гаврилюк на додаток до прототипових концептів, є також концепти – скелети, які переставляють більш абстрактні та нетипові елементи всередині категорії [Гаврилюк 2012, с. 19]. Вони відображають

конкретні випадки або нестандартні ситуації, які відрізняються від загальноприйнятих або типових представників категорії.

Для кращого розуміння ролі концептів – скелетів у когнітивній лінгвістиці, розглянемо такий приклад: у категорії «птахи» прототиповим концептом є «горобець», який є типовим представником цієї категорії. Проте, менш поширені та менш типові птахи, наприклад «тукан», вже є прикладом концепту – скелету. Тукан не є типовим та поширеним птахом, як горобець, і тому відображає нетиповий елемент всередині категорії [Косенко 2011, с. 31].

Обговорення «птахів» і прототипове поняття «горобець» допомагає нам уявити собі птахів загалом. Але, якщо ми більше досліджуємо різноманітність і різні характеристики птахів, розгляд такого концептуального скелета, як «тукан», допомагає нам охопити ширший спектр представників птахів.

Відтак, за словами О. Мельничука концептуальні скелети в когнітивній лінгвістиці відіграють велику роль, розширюючи наше розуміння категорій, роблячи їх адаптованими до різних ситуацій та контекстів. Вивчаючи ці концепти, ми можемо краще розібратися у різноманітності та гнучкості людського мислення [Мельничук 2016, с. 170].

Узагальнюючи вищесказане, робимо висновок, що в когнітивній лінгвістиці існують різноманітні типи концептів, які впливають на наше мислення та сприйняття світу: концепти – категорії, концепти – класифікації, концепти – пропозиції та прототипові. Серед них особливо важливі прототипові концепти, що формують основні характеристики та риси певних категорій. Ці прототипи є найбільш типовими та репрезентативними елементами у своїх групах.

Застосування прототипових концептів у мовленні допомагає нам легше спілкуватися, оскільки вони є загальноновизнаними та мають більш смислову та емоційну силу порівняно з іншими елементами. Вивчення різних типів концептів у когнітивній лінгвістиці розкриває перед нами багатогранний світ мовного сприйняття та розуміння. Вони допомагають нам краще зрозуміти, як

мова впливає на наше мислення, а також як ми класифікуємо, асоціюємо та сприймаємо ідеї та об'єкти навколо нас.

1.3 Категорія “MAGICAL” у філософському та психологічному аспектах

Магічне мислення та вірування завжди викликали неабиякий інтерес і захоплення в людському суспільстві. Категорія *MAGICAL* (магічне) відображає поняття магії, містичного, надприродного та таємного, що має глибокий вплив на сприйняття світу і формування ідентичності людства. Ця тема стимулює зацікавленість дослідників у філософських та психологічних дослідженнях, оскільки магічне мислення є одним із фундаментальних аспектів людської культури, і дослідження його допомагає краще зрозуміти когнітивні та емоційні процеси, які впливають на наші переконання, поведінку та сприйняття довкілля. Ми розглянемо різні аспекти категорії *MAGICAL* у філософському та психологічному контекстах, що допоможе нам краще зрозуміти природу магії та її вплив на людський розум.

Відомий науковець Приходько А. зазначає, що з філософської точки зору, поняття «магія» викликає роздуми про те, як люди сприймають надприродне та яку роль воно відіграє у нашому світогляді. Філософське розуміння магії охоплює різні підходи до тлумачення її природи та значення у культурі та житті людини [Приходько 2013, с. 307].

Один з таких підходів – релігійно – філософський, коли чаклунство розглядається як засіб звернення до вищих сил та духовного світу. Вважається, що магічні ритуали та символи можуть полегшити взаємодію з надприродними силами і підвищити духовність людини. Цей підхід пов'язаний з релігійними системами і світоглядами, де магічні практики займають особливе місце [Ізотова 2006, с. 20].

Антропологічний підхід до магії, навпаки, розглядає магію як частину

культурних традицій і практик, пов'язаних зі сприйняттям природи і навколишньої дійсності. Магічні ритуали та символи для досягнення певних цілей. Антропологи вивчають магію, як частину соціальних відносин і культурних практик, що забезпечують стабільність і гармонію в суспільстві.

Філософський погляд на категорію «магія» акцентує увагу на магічному мисленню як засобі, за допомогою якого люди намагаються контролювати своє життя та оточуючий світ шляхом використання символічних дій та ритуалів. Це мислення може слугувати способом забезпечити контроль над власною долею та відчуттям захищеності в передбачуваному світі [Воробйова 2011, с. 53].

Таким чином, філософський аспект «магічного» дозволяє дослідити різноманітні аспекти магічного мислення, його вплив на культуру та світогляд, а також його сутність як засобу контролю та підтримання гармонії життя людини. Вивчення цієї категорії збагачує наше розуміння взаємодії людського мислення та навколишнього середовища.

Психологічний аспект магії є важливим напрямом досліджень у психології, який допомагає розкрити природу магічного мислення та вірувань у свідомості людини [Близнюк 2008, с. 20].

Також, досліджуються магічні образи у свідомості людини. Образи, символи та асоціації впливають на формування магічних думок та переконань. Деякі образи можуть викликати певні асоціації та стимулювати поведінку, що сприяє формуванню магічних уявлень.

Психологи також вивчають психологічні механізми, що допомагають підтримувати віру в дієвість магічних дій. Один із таких механізмів – ілюзорна корекція, коли людина сприймає зв'язок між двома діями, хоча насправді вони не пов'язані або випадкові. Цей механізм може підтримувати віру в магічний вплив та ритуали, особливо якщо події відбуваються одночасно або в найближчому майбутньому [Краснобаєва – Чорна 2009, с. 201].

Узагальнюючи вищезгадане, психологічні аспекти магії розкривають

суть магічних думок та переконань в свідомості людини, вивчають процеси їх виникнення, формування та підтримки. Ці дослідження допомагають краще зрозуміти психологічні процеси, що лежать в основі магічного мислення та його ролі в житті та поведінці людини.

Основний вплив магічного мислення на концептуальні системи людини проявляється у декількох напрямках: [Шульжук 2004, с. 408]:

По–перше, магічні поняття, символи та образи відображаються у мовних метафорах, прислів'ях, загадках та інших мовних виразах. Це допомагає краще сприймати й розуміти явища та ситуації з погляду магічної конотації та сприяє розвитку й збереженню магічних уявлень у культурі.

По–друге, чаклунські вірування впливають на мовні вирази та поведінку. Наприклад, мовні вирази можуть містити слова з ритуальними елементами або магічними значеннями, відображаючи чаклунські уявлення про потужний вплив світ.

По–третє, магічні вірування впливають на категоризацію та класифікацію явищ та об'єктів у свідомості. Це може призводити до віднесення предметів або дій, пов'язаних з магічними віруваннями, до окремої категорії з їхнім особливим статусом або важливістю.

Таким чином, магічне мислення та вірування мають значний вплив на концептуальні системи людини, роблячи їх важливими об'єктами досліджень у когнітивній психології та лінгвістиці.

Магічне мислення, хоч і може бути цікавим об'єктом досліджень у психології та філософії, однак, воно також може ускладнювати розуміння деяких концепцій, особливо в науковому та раціональному контексті. Інколи люди використовують магічні уявлення, щоб пояснити реальні явища з погляду нематеріальних або містичних факторів. Такий підхід може призвести до неточних пояснень реальних процесів.

Тому, вивчення категорії *MAGICAL* «магічне» у філософському та психологічному контексті допомагає нам краще розкрити сутність магічного

мислення та зрозуміти, як воно впливає на сприйняття світу та формування наших концептуальних систем. Це дослідження відкриває нові перспективи для розуміння людського мислення та розвитку культури [Бессонова 2012, с. 396].

На тему «Категорія *MAGICAL* у філософському та психологічному аспектах» є ряд цікавих аспектів, які заслуговують на увагу. Культурний аспект досліджує різноманітність та зміну категорії *MAGICAL* в різних культурах та епохах. Вивчення релігійної філософії допомагає зрозуміти взаємозв'язок між магічним мисленням та релігійними поняттями та обрядами. Аналіз психологічних механізмів вірування у магічні сили дозволяє розкрити глибинні процеси утворення таких переконань [Borisenko 2011, с. 56].

Вплив сучасних технологій на сприйняття магії та містичних явищ є актуальною темою для дослідження. Стале зацікавлення сучасного світу до магічного мислення свідчить про його значущість для людської психології та культури. Крім того, етичні аспекти пов'язані з впливом магічних вірувань на поведінку та рішення людей [Johnson 2013, с. 47].

Загалом, категорія *MAGICAL* викликає захоплення у філософських та психологічних дослідженнях і заслуговує детального дослідження як важливий аспект людської психології та філософії.

Дослідження ролі магії та вірувань у суспільстві з соціологічного аспекту розкриває вплив магічного мислення на культурні традиції, соціальні структури та спосіб взаємодії між людьми. Вивчення релігійних та магічних обрядів, що здійснюються в рамках колективних заходів, може вказати на роль магії у формуванні спільної ідентичності та соціального об'єднання.

З антропологічного погляду, вивчення категорії *MAGICAL* допомагає з'ясувати, як люди ставляться до своєї природи, планети та навколишнього світу через призму магії та містичності. Дослідження того, як магічні вірування формуються в культурах і народах, що змінюється з часом, може допомогти зрозуміти природу людської природи та її зміни.

З когнітивного погляду, дослідження магічного мислення стає корисним для когнітивної психології, де вивчаються механізми сприйняття, мислення та прийняття рішень. Вивчення магічних вірувань може розкрити певні когнітивні шаблони та пристрасті, що лежать в основі формування вірувань та забобонів.

Зріст популярності оксамитових трендів, астрології та інших магічних практик у сучасному світі показує, що магічні елементи продовжують привертати увагу людей. Дослідження ролі магії та містичного в сучасному світі може виявити, які фактори впливають на збереження та зміну магічних традицій, а також визначити їхній вплив на сучасне суспільство. Розглядаючи ці аспекти, дослідження категорії *MAGICAL* стає більш глибоким та різноманітним, допомагаючи нам краще зрозуміти природу людської свідомості, вірувань та ментальних процесів, а також їхній вплив на суспільство та культуру.

Доходимо до висновку, що магічне мислення має два основні аспекти: психологічний та філософський. З філософської точки зору, магія розглядається як засіб звернення до вищих сил та духовного світу, а також як засіб контролю та підтримання гармонії життя людини. З психологічного боку, досліджується природа магічного мислення, його вплив на свідомість людини та формування магічних уявлень.

Релігійно – філософський підхід до магії пов'язаний із релігійними системами, де магічні практики мають особливе місце та слугують засобом звернення до надприродних сил й духовного світу. Антропологічний підхід розглядає магію як частину культурних практик, що впливають на сприйняття природи та навколишньої дійсності, сприяючи досягненню певних цілей. Вивчення магічного мислення у філософському та психологічному контексті сприяє краще розуміти його сутність і вплив на культуру та світогляд.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ КОНЦЕПТУ *MAGICAL* В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ НА МАТЕРІАЛІ КІНОСТРІЧКИ “Click”

2.1 Методологія концептуального аналізу структури концептосфери *MAGICAL*

Світ понять і концепцій завжди був і залишається складним та багатограним. Людське мислення, культура, мова і суспільство створюють невичерпний обсяг ідей та понять, які формують наше сприйняття світу і відображають нашу спільну реальність. Серед цього багатства концепцій існують такі, які відзначаються особливою значущістю і глибоким семантичним наповненням. Один із таких концептів – *magical* (магічний).

Концепт *magical* (магічний) є одним із найцікавіших та найбільш загадкових понять у світі культури, мистецтва і фольклору. Цей термін носить в собі глибокий і семантично насичений сенс, який знаходить відображення в різних аспектах суспільства, мистецтва, релігії та літератури. Ми розглянемо різні аспекти та контексти, пов'язані з концептом *magical*.

Видатний науковець О. Мельничук наголошує, що концепт *magical* є одним із найцікавіших та найбільш загадкових понять у світі культури, мистецтва і фольклору. Цей термін несе в собі глибокий і семантично насичений сенс, який знаходить відображення в різних аспектах суспільства, мистецтва, релігії та літератури. *Magical* не можна обмежити однією визначеністю чи тлумаченням, оскільки він має безмежну спроможність перетворюватися, адаптуватися і надавати різноманітні відтінки змісту у різних контекстах [Мельничук 2016, с. 143].

В. Жайворонок зазначає, що **концептосфера** – це складний понятійний простір, який об'єднує поняття та концепції в межах певного тематичного або

культурного контексту. Вона включає в себе набір пов'язаних і взаємозалежних понять і може бути досліджена або аналізована з різних точок зору. В. Жайворонок надає наступний концептуальний аналіз структури концептосфери [Жайворонок 2011, с. 110].

1. Поняття концептуальної сфери. Поняття концептуальної сфери включає в себе розуміння основних концепцій, що визначають тему чи область. Це включає в себе ключові ідеї, поняття та терміни, які є важливими для аналізу.

2. Структура концептосфери. Концептуальна сфера може бути структурована на різні підсфери або концептосфери. Кожна з цих підсфер включає в себе поняття, що пов'язані за темою чи значенням. Приклади підсфер включають релігійну концептосферу, культурну концептосферу, філософську концептосферу, тощо.

3. Взаємодія понять в концептосфері. Поняття та концепції в концептосфері можуть взаємодіяти між собою, утворюючи складні зв'язки та мережі. Аналіз цієї взаємодії дозволяє краще зрозуміти, як концептосфера функціонує та як впливає на сприйняття і розуміння певної теми або області.

4. Контекст і зміни в концептосфері. Концептосфера може еволюціонувати та змінюватися з часом під впливом різних факторів, таких як культурні зміни, технологічні досягнення та інші чинники. Аналіз змін у концептосфері може допомогти вивчати еволюцію розуміння певної теми або поняття.

5. Методологія аналізу концептосфери. Для аналізу концептуальної сфери можуть використовуватися різні методи і підходи, такі як історичний аналіз, культурологічний аналіз, семіотичний аналіз, лінгвістичний аналіз і багато інших. Вибір методології залежить від конкретного завдання аналізу та дослідницьких цілей.

6. Значення та вплив концептосфери. Визначення значення та впливу концептуальної сфери допомагає вивчати, як поняття і концепції впливають на

культурні, соціальні та інтелектуальні процеси, а також як вони відображаються у повсякденному житті людей. Магія розглядається у декількох аспектах:

1. Магія як феномен в релігії та міфології: в різних культурах світу існують релігійні та міфологічні системи, де магія є важливою складовою. Наприклад, у давньоєгипетській міфології магія була пов'язана з багатьма богами та ритуалами, а у грецькій міфології велася магічна боротьба між чарівниками та героями. У християнській традиції також є місце для магії, яка часто асоціюється з чудесами та діями святих.

2. Магія в фольклорі та народних переказах: багато культур мають свої власні перекази та легенди, пов'язані з магією. Це можуть бути оповідання про відьм, чарівників, феї, драконів та інші магічні істоти. У таких оповіданнях магія зазвичай використовується як засіб досягнення певних цілей або подолання перешкод.

3. Магія в мистецтві: магія завжди була джерелом натхнення для художників та літераторів. У мистецтві магічні елементи можуть виявлятися в малюнках, скульптурах, літературних творах, кіно і навіть музиці. Від Рене Магрітта до Гаррі Поттера, магія завжди була темою, яка привертала увагу і створювала інтригу в мистецькому світі.

4. Магія як символізм: у багатьох випадках магія може бути використана як символічний образ для вираження складних ідей та понять. Наприклад, у літературі магічні предмети чи явища можуть символізувати силу внутрішнього перетворення, дослідження невідомого або відчуження від суспільства.

5. Магія в сучасному світі: в сучасному світі існують різні спроби розгадати та використовувати магію на практиці. Наприклад, окремі люди вірять у езотеричні практики, ведмежі послуги, магічні кристали та інші засоби, які, за їхніми словами, допомагають досягти гармонії та внутрішнього розвитку.

6. Магія як філософський або психологічний концепт: деякі філософи і психологи вивчають магію як концепт, пов'язаний із сприйняттям світу та психологічними процесами. Вони аналізують, як ідеї про магію можуть впливати на мислення, сприйняття та поведінку людини.

У підсумку, концепт *magical* важко обмежити в одному ракурсі, оскільки він охоплює багато аспектів культури, мистецтва, релігії та філософії. Це поняття багатогранне і відкриває перед нами світ загадкових можливостей, які завжди привертали увагу та створювали велику кількість різноманітних історій, образів та символів.

У нашому дослідженні ми дотримуємось основних аспектів методології, які запропонував науковець С. Потапчук, який приділяє особливу увагу вивченню саме концепту *MAGICAL*. Він зазначає, що методологія дослідження концепту *magical* – це складний підхід, що охоплює багато аспектів та методів аналізу. Такий підхід дозволяє вивчати та розуміти цей концепт з різних точок зору [Потапчук 2007, с. 106].

1. Історичний аналіз. Цей підхід допомагає вивчати історичний контекст магії, її еволюцію в часі та різноманітність підходів до неї в різних епохах та культурах. Видатний український вчений О. Шевченко зазначає, що історичний аналіз дозволяє відстежити еволюцію магії та її зміну в часі [Шевченко 2021].

2. Культурологічний аналіз. Вивчення ролі магії у культурному середовищі та її вплив на обряди, мистецтво, літературу та інші аспекти культури. Культурологічний підхід допомагає розкрити роль магії в культурному контексті та її вплив на суспільство.

3. Літературний аналіз. Аналіз творів мистецтва, літератури та кіно, де магія є ключовою темою або символікою. Літературний аналіз розглядає магію як ключову тему в мистецтві та літературі.

4. Філософський аналіз. Дослідження філософських поглядів на магію та її роль у сприйнятті світу. Філософський аналіз дозволяє розглянути

магію як філософський концепт. Психологічні дослідження розглядають вплив магії на психіку людини.

5. Релігійний аналіз. Аналіз ролі магії в релігійних системах та ритуалах. Релігійний аналіз досліджує роль магії у релігійних традиціях.

6. Соціокультурний аналіз. Вивчення впливу магії на суспільство, його цінності та норми. Соціокультурний аналіз розглядає вплив магії на суспільство та культурні норми.

З точки зору С. Потапчука. Найбільш ефективними для аналізу концептосфери концепту *magical* є наступні різновиди досліджень:

1. Психологічні дослідження – це вивчення впливу магії на психологічний стан людини та можливість її використання для розвитку особистості. Психологічні дослідження повинні бути проведені з врахуванням наукових стандартів і методології, аби забезпечити об'єктивність результатів і визнання впливу випадковостей чи інших факторів.

Загальною метою таких досліджень є розуміння впливу магії на психологічний стан і можливостей її використання для особистісного розвитку, сприяючи науковому підходу та відкритому діалогу серед психологів, дослідників та осіб, які цікавляться цією темою.

2. Етнографічні дослідження – це аналіз магічних практик у різних культурах та етнічних групах.

Етнографічні дослідження аналізують магічні практики в різних етнічних групах. Усі ці підходи допомагають розширити наше розуміння магії як складного та багатогранного явища, що має значення в різних аспектах нашого життя та культури. Вивчення методології дослідження концепту *magical* сприяє глибокому аналізу та новим відкриттям [Шевченко 2021, с. 560].

Аналіз концептуальної сфери є важливим інструментом для розуміння складних та багатогранних понять у різних аспектах життя, культури і суспільства. В межах концептосфери поняття стають взаємозалежними, і їх

взаємодія допомагає краще розкрити значення та вплив нашої спільної реальності. Однак аналіз концептуальної сфери не обмежується лише розумінням окремих понять. Він дозволяє глибше зрозуміти, як культура, історія, суспільство й індивідуальні вірування взаємодіють та формують наше сприйняття світу [Шевченко 2021, с. 562].

Методологія дослідження концепту *magical* включає в себе різні методи та підходи, такі як історичний аналіз, культурологічний аналіз, літературний аналіз, філософський аналіз, психологічні дослідження, релігійний аналіз, соціокультурний аналіз і етнографічні дослідження. Кожен з цих підходів допомагає розширити наше розуміння магії, як складного та багатогранного явища [Шевченко 2021, с. 563].

Загалом, концепт *magical* є важливим елементом національної культури та спадку, який відображається у різних аспектах нашого життя та мистецтва. Аналіз його концептосфери допомагає нам краще зрозуміти сутність магії та її вплив на наше суспільство та індивідуальний досвід.

Отже, робимо висновок, що методологія дослідження концепту *magical* – це важливий і багатогранний підхід, який дозволяє вивчати та розуміти цей концепт в різних культурних, історичних, філософських, літературних та психологічних контекстах. Вона включає в себе різноманітні методи та підходи, що допомагають дослідникам глибше проникнути в сутність магії і відкрити її різні аспекти: історичний, культурологічний, літературний, філософський, релігійний, соціокультурний. Найбільш ефективними для аналізу концептосфери концепту *magical* є наступні різновиди досліджень: психологічні та етнографічні.

2.2 Аналіз значення слова **MAGICAL** в сучасній англійській мові

Зацікавлення та вільна воля здатні створити справжню чарівність у житті людини. Існує щось магічне у здатності відчувати потужний стимул та мобілізувати внутрішні резерви для досягнення великих цілей. Слово *magical* несе в собі цю магію та таємничість, і дозволяє нам побачити, як навіть найзвичайніші речі можуть стати чарівними, коли вони надихають нас на неймовірні досягнення.

Як зазначає М. Джонсон, поняття *magical* може описувати не тільки конкретні об'єкти, події або місця, але і стан емоційного захоплення та зачарування. Наприклад, коли ми спостерігаємо за казковим закатом на горизонті або миттєвими моментами щасливих зустрічей, ми можемо відчувати цю магію у навколишньому світі [Johnson 2013, с. 51].

Слово *magical* (магічний) має давнє походження і використовується в англійській мові протягом багатьох століть. Його етимологія простежується в давньогрецькій мові (*mageia*), латинській мові (*magicalis*) і давньофранцузькій мові (*magique*).

Воно зазвичай використовується для опису чогось, що має надприродний або чарівний характер, або вказує на щось неймовірне та дивовижне. Отже, слово *magical* (магічний) в англійській мові несе в собі неабияку силу виразності та символізму.

Для аналізу структури концепту *magical* ми опрацювали 160 лексичних одиниць згідно наступних етапів дослідження. Початковим етапом нашого дослідження є аналіз лексикографічних джерел для з'ясування складових концептосфери *magical*, а також визначення різноманітних відтінків його значення. Але спочатку необхідно чітко визначити загальне значення цього слова.

Ми дослідили значення слова *magical* в сучасній англійській мові на

матеріалі тлумачних, синонімічних та тезауральних словників, щоб виявити його суміжні та відмінні значення.

У тлумачних словниках Oxford English Dictionary, Collins English Dictionary, Thesaurus.com, Cambridge English Dictionary наявні наступні синонімічні значення слова *magical* у якості різних частин сучасної англійської мови:

magical, noun—*the secret power of appearing to make impossible things happen by saying special words or doing special things* [Oxford English Dictionary 2023];

magical, noun – *the skill of doing tricks that look like magic in order to entertain people, or the tricks that are done SYN conjuring* [Collins dictionary 2023];

magical, noun – *an extraordinary power or influence seemingly from a supernatural source* [Thesaurus.com 2023];

magical, noun – *a special and exciting quality that makes something seem different from ordinary things* [Cambridge English Dictionary 2023].

magical, adj. –*possessing or considered to possess mysterious powers; something that is magical seems to use magic or to be able to produce magic* [Oxford English Dictionary 2010];

magical, adj. – *of, relating to, or produced by magic: This definition describes something that is connected to sorcery, supernatural powers, or enchantment. For example, a magical incantation or a “magical realm” in a fantasy novel* [Collins dictionary 2023];

magical, adj. – *having a quality that inspires a sense of wonder or delight: In this context, “magical” characterizes something as exceptionally charming, beautiful, or delightful. For instance, a “magical performance” may refer to an exceptionally captivating or enchanting show* [Thesaurus.com 2023];

magical, adj. – *exhibiting an extraordinary, inexplicable, or transcendent*

quality: Magical can also convey a sense of awe and wonder for something that defies logical explanation or seems beyond the ordinary. For instance, a “magical moment” may describe a time when something extraordinary or unexplainable happens [Cambridge English Dictionary 2023].

Наступним етапом нашого дослідження, який ми вважаємо доречним для дослідження концепту *magical*, є виявлення синонімів до прикметнику *magical* та аналіз їх значень в сучасній англійській мові

[Collins dictionary 2023]:

enchanted (зачарований) – має магічний ефект або сприймається як надприродний;

mystical (містичний) – зв'язаний з містикою або надприродними явищами;

supernatural (надприродний) – перевищує природні закони, надприродний;

sorcerous (чарівницький) – пов'язаний з чаклунством або магією;

charmed (обчарований) – обдарований магічними властивостями, обчарований;

otherworldly (позаземний) – схожий на щось із іншого світу або надприродного походження;

ethereal (етеричний) – дуже ніжний і духмяний, як уявляється у світі мрій;

enigmatic (таємничий) – має таємничий характер або неясний сенс;

bewitched (заколдований) – під впливом магії чи чар.

Для більш ефективного аналізу структури концепту *magical* ми вважаємо за необхідне дослідити також лексичні одиниці з протилежним значенням, тобто значенням, антонімічним до значення прикметника *magical* [Collins dictionary 2023]:

ordinary (звичайний) – не має магічних властивостей, звичайний;

mundane (земний) – пов'язаний з повсякденними справами або

матеріальним світом;

routine (рутинний) – стандартний і повторюваний, не має надприродних аспектів;

banal (банальний) – простий і нецікавий, не має нічого надзвичайного;

natural (природний) – пов'язаний з природними явищами, без штучності;

realistic (реалістичний) – відображає реальність без магічних аспектів;

unremarkable (незначущий) – непомітний та не вартий особливої уваги;

dull (сумний) – нудний і нецікавий, відсутність яскравості чи стимулу.

commonplace (поширений) – загальновідомий або поширений; що не відрізняється від багатьох інших;

plain (простий) – простий у вигляді або характері; без прикрас або надмірностей;

everyday (повсякденний) – зв'язаний з повсякденним життям або рутинними справами; зазвичай зустрічаються в щоденному житті;

normal (звичайний) – звичний, стандартний або очікуваний; відповідає нормам чи стандартам;

earthly (земний) – зв'язаний з Землею або матеріальним світом; або що є характерним для цього світу;

un-remarkable (незначущий) – непримітний або недостойний особливої уваги; непомітний;

boring (нудний) – нудний, нецікавий або монотонний; неспроможний зацікавити;

common (загальний) – звичайний або загальний; присутній у багатьох випадках або місцях [Concise English – Interlingua Dictionary, 2023].

Також, нами було виявлено прикметники, які позначають суміжні поняття з концептом *magical* та проаналізовано їх значення [Collins dictionary 2023]:

fantastical (фантастичний) – дивовижний, неординарний, що належить до фантастичного жанру, вигаданий, неймовірний;

mysterious (таємничий) – неясний, незрозумілий, прихований, загадковий, що має таємницю або секрет;

whimsical (примхливий) – надзвичайно незвичайний або дивний, з елементами капризності та фантазії;

unearthly (неземний) – надприродний, дивовижний, несхожий на щось з цього світу, містичний;

enthralling (захоплюючий) – дуже захоплюючий, здатний зацікавити та зачарувати когось;

mythical (міфічний) – сповнений міфічних або легендарних елементів, стосуються міфів або бувальщини;

spellbound (зачарований) – під впливом чарівництва або магії, зачарований, не в змозі відірвати погляд або увагу;

fairylike (феєричний) – схожий на фею або властивий феї, дуже чарівний і дивовижний;

hypnotic (гіпнотичний) – спричинюючи гіпноз або зачаровуючий, здатний впливати на свідомість та уяву;

mystic (містичний) – сповнений містичних або релігійних аспектів, загадковий, недосяжний для розуміння;

miraculous (дивовижний) – дивовижний, надприродний, що перевищує звичайні можливості;

dreamlike (снівальний) – схожий на сон, мрійливий, затуманений, ніби з казки або сновидіння;

celestial (небесний) – сповнений небесних або астрономічних аспектів, властивий небесам;

marvelous (дивовижний) – дуже, дивовижний, вражаючий або неймовірний;

illusionary (ілюзійний) – пов'язаний з ілюзією або химерою, несправжній, обманливий;

phantasmagorical (фантасмагоричний) – сповнений дивовижних,

містичних або казкових елементів, феєричний [Moby – Thesaurus Dictionary, 2023].

Згідно матеріалу нашого дослідження є доречним дослідити не лише прикметник *magical*: іменник *magic* також є складовою концептосфери *magical* [Collins dictionary 2023]. Наступні лексичні одиниці є синонімічними за значеннями до іменника *magical/ magic*:

enchantment (зачарування) – стан або дія зачарування, коли щось вражає своєю чарівністю або привабливістю;

sorcery (чаклунство) – практика володіння магічними силами або здатність використовувати чаклунство;

enigma (загадка) – складна проблема або ситуація, яка потребує вирішення або розгадування, часто має таємничий характер;

witchcraft (чорнокнижництво) – практика магії, особливо тієї, яка вважається зловживанням магічними силами;

charm (чарівність) – привабливий або зачаровуючий ефект або властивість, яка привертає увагу або підкорює;

wizardry (чарівництво) – практика магії, зазвичай володіння магічними навичками або здатність створювати магічні ефекти;

fantasy (фантазія) – уявні ідеї, сюжети або образи, які не мають реального аналога і можуть бути створені уявою;

wonder (диво) – щось дивовижне або дивовижне, що викликає захоплення та зацікавлення;

spell (заклинання) – послідовність слів або символів, які використовуються для створення магічного ефекту або впливу на якусь ситуацію;

illusion (ілюзія) – неправдиве або оманливе відображення реальності, що створюється для введення в оману або створення магічних ефектів;

witchery (чаклунство) – аналогічно до “witchcraft”, це також вказує на практику магії або чаклунства;

marvel (диво) – дивовижна або дивна подія, яка викликає захоплення або здивування;

enchanter (чарівник) – особа, яка володіє здатністю зачаровувати або створювати магичні ефекти;

mirage (міраж) – оптичний ефект, коли предмет здається близьким і недосяжним через розсіювання світла;

miracle (диво) – надзвичайна подія, яка важко пояснити з точки зору природних законів і зазвичай вважається божественним втручанням;

sorcerer (чаклун) – особа, яка володіє чаклунськими здібностями та практикує магію;

imagination (уява) – здатність до творчого мислення та створення нових ідей, образів або концепцій;

enchantress (чарівниця) – жіноча версія чарівника, яка володіє магичними здібностями;

wonders (дива) – багатоформа від “wonder”, що вказує на багато дивовижних подій або речей;

mystery (таємниця) – щось невідоме або таємниче, яке потребує розгадування [Moby – Thesaurus Dictionary, 2023].

Іншими складовими концептосфери *magical* є дереваційні елементи, а саме: однокореневі слова до слова *magical* [Collins dictionary 2023]:

magician (маг) – особа, яка володіє магичними здібностями та виступає з численними фокусами та трюками;

magically (магічно) – в магічний спосіб або за допомогою магії;

magicism (магізм) – віра в або практика магії та магічних практик;

magicked (магічний, минулий час) – проходив через магію або був чарівно змінений;

magicking (магічний, теперішній час) – відбувається за допомогою магії або магічних здібностей;

magicianry (магія) – практика чи мистецтво використання магії;

magicianess (магія, жіноча форма) – жіночий варіант слова «магія», вказує на жінок, які володіють магічними здібностями;

magistrate (магістрат) – посадова особа, яка вирішує судові справи або питання правопорядку;

magisterial (магістратський) – пов'язаний з магістратом, властивий або відносяться до посадовця магістрату;

magistral (магістральний) – відносяться до магістралі, основної дороги чи маршруту;

magistracy (магістрат) – уряд або орган, що вирішує правові питання та справи;

magicness (магія) – стан або властивість бути магічним;

magicless (безмагічний) – означає відсутність магії або магічних елементів;

magicianhood (магія, статус мага) – стан або статус бути магом;

magism (магізм) – практика магії або віра в неї;

magicize (зробити магічним) – змінювати щось або додавати до нього магічність [Random House Webster's Dictionary, 2023];

З нашої точки зору, особливий інтерес представляють сталі вирази, які також вербалізують концепт *magical* [Collins dictionary 2023]:

magic spell (магічне закляття) – спеціальне словесне або письмове заклинання, яке має магічну силу чи ефект;

magical incantation (магічна заклинання) – словесний обряд або формула, яка використовується для виклику магічного явища;

sorcerer's potion (чаклунське зілля) – спеціальний напій, приготовлений чаклуном або магом, який має магічні властивості;

witchcraft rituals (ритуали чаклунства) – традиційні обряди, практиковані в чаклунстві або магії;

enchanted forest (зачарований ліс) – ліс, в якому вважається, що присутні магічні чи надприродні явища;

wizard's wand (чарівна паличка чарівника) – магічний інструмент, який використовують чарівники для виконання заклять та чарів;

casting a spell (заклинати) – виконувати заклинання чи закликати магічну силу;

witches' coven (чаклунська громада) – група відомих чаклунок, які об'єднуються для практики магії та виконання ритуалів;

potion of invisibility (зілля невидимості) – напій, який робить того, хто його вжив, невидимим;

crystal ball reading (читання в кришталевій кулі) – практика передбачення майбутнього чи виявлення таємниць за допомогою кришталевої кулі;

magic carpet ride (подорож на килимі – летючому) – фантастична подорож на магічному килимі, який може летіти;

witch's broomstick (метла чаклуна) – метла, яку використовують чаклунки для польоту чи інших магічних цілей;

wand waving (змахування чарівною паличкою) – рух чарівною паличкою для виклику магічних ефектів;

magical charm (чарівний оберіг) – предмет або символ, який вірилося, що має магічні властивості та захищає від негативних сил;

potion brewing (варіння зель) – процес приготування магічного зілля або напоїв;

spellbook incantations (закляття в книзі заклять) – словесні формули та заклинання, записані у книзі для використання в магічних практиках;

wizard's laboratory (лабораторія чарівника) – місце, де чарівники вивчають та експериментують з магією та магічними складовими;

cauldron stirring (мішання у котлі) – дія змішування інгредієнтів або засобів у великому глиняному котлі, яка часто пов'язана з магією та чарівництвом;

magical amulet (чарівний амулет) – предмет, який призначений для

захисту або приносить щастя, і вважається магічним [Random House Webster's Dictionary 2023].

До складу концепту *magical* ми вважаємо необхідним долучити відповідні ідіоми [Collins dictionary 2023]:

pull a rabbit out of a hat (витягнути кролика з циліндра) – вигадати щось неймовірне або непередбачуване;

wave a magic wand (махнути чарівною паличкою) – зробити щось швидко та легко, як за допомогою магічного закляття;

disappear into thin air (зникнути в повітрі) – зникнути або зникнути безслідно;

a magician never reveals his secrets (маг не розголошує свої секрети) – говорити про те, що краще залишити прихованим;

work your magic (працювати своєю магією) – впливати на ситуацію або людей, використовуючи свою впливову або облікову владу;

abracadabra – слово, яке магіки використовують при виконанні своїх заклять або фокусів;

in the twinkling of an eye (миттю) – дуже швидко, майже миттєво;

like magic (як магія) – дуже швидко та ефективно;

hocus – rocus – фраза, яку використовують магіки під час фокусування, а також вживається, щоб описати щось неправдоподібне або обманююче;

the magic touch (чарівний дотик) – здатність зробити щось особливе або вдалим способом;

make magic happen (створювати магію) – робити щось надзвичайне або незвичайне;

a touch of magic (нотка магії) – додавання чогось особливого або незвичайного [Random House Webster's Dictionary 2023].

Ці ідіоми і фрази використовуються для опису різних ситуацій і дій, які вирішуються або виконуються з магічним ефектом або експресією.

Здійснивши аналіз лексикографічних джерел для з'ясування загального

значення слова *magical*, відтінків його лексичного значення, лексико-семантичних одиниць, які володіють синонімічним та антонімічним значенням, а також окремих слів та словосполучень, сталих виразів, ідіоматичних виразів, можна зробити висновок, що складові концепту *magical* долучають різні частини мови:

- іменник: *enchantment, sorcery, enigma, witchcraft, charm, witchery, marvel, enchanter, mirage, miracle*;
- прикметник: *fantastical, mysterious, whimsical, unearthly, enthralling, mythical, spellbound, fairylike, hypnotic, mystic*;
- сталі вирази: *magic spell, magical incantation, sorcerer's potion, witchcraft rituals, enchanted forest, wizard's wand, casting a spell, witches' coven, potion of invisibility, crystal ball reading*;
- ідіоматичні вирази: *pull a rabbit out of a hat, wave a magic wand, disappear into thin air, a magician never reveals his secrets, work your magic, abracadabra, in the twinkling of an eye, like magic, hocus – pocus, the magic touch*.

2.3 Аналіз мовних засобів реалізації концепту MAGICAL в кінострічці “Click” («З пультом по життю»)

Прем'єра “Click” («З пультом по життю») відбулась в кінотеатрах США 23 червня 2006 року.

Кінострічка “Click” («З пультом по життю») – це американська комедійна драма, яку в режисерському кріслі представив Френк Корачі.

Режисер кінострічки: Френк Корачі.

Жанр: комедія, драма, фантастика.

Сюжет. Кінострічка “Click” («З пультом по життю») розповідає історію

архітектора, героя Майкла Ньюмена, якого грає Адам Сендлер. Він отримує загадковий пульт дистанційного управління від дивного продавця (зіграний Крістофером Вокеном), який дозволяє Майклу контролювати своє життя, прискорюючи або перепускаючи час. Проте, ця здатність приводить до неочікуваних наслідків, коли пульт сам вирішує, які моменти в житті Майкла важливі.

Акторський склад: Адам Сендлер грає головного героя Майкла Ньюмена (Michael Newman). Кейт Бекінсейл виконує роль його жінки Донни Ньюмен (Donna Newman). Крістофер Вокен яскраво відтворив в кінострічці Ангела смерті Морті (Morty).

Кінострічка “Click” («З пультом по життю») була створена студією Columbia Pictures і Happy Madison Productions у 2006 році. Зйомки відбувалися у різних локаціях Лос-Анджелесу.

Кінострічка “Click” («З пультом по життю») поєднує в собі комедійні елементи з емоційно завантаженим сюжетом про важливість родини та балансу між кар'єрою і особистим життям. Фільм пропонує думати про те, як ми використовуємо свій час і цінуємо моменти у житті.

Бюджет фільму “Click” («З пультом по життю») оцінювався приблизно в 82 мільйони доларів. Несподівано для багатьох критиків, стрічка стала комерційно вдалим проектом, збираючи понад 237 мільйонів доларів у всьому світі.

Сценарій до фільму написали Стів Корен та Марк О'Кіф. Вони створили історію, яка, попри своє комедійне виконання, ставить глядача перед важливими питаннями про життя, цінності та взаємини.

Хоча “Click” не отримав великої кількості нагород, варто відзначити, що Адам Сендлер був номінований на MTV Movie + TV Awards у категорії «Кращий бойовик» за свою роль у фільмі. Отримавши змішані відгуки від критиків, фільм вважався успішним серед глядачів і часто визначався як комедійно-драматичний фільм з несподіваним емоційним змістом.

Кінострічка “Click” («З пультом по життю») стала популярною серед глядачів та вплинула на їх світосприйняття. Також, деякі глядачі стали задумуватися над своєю роллю у формуванні власного щастя та виборі пріоритетів.

Кінострічка висвітлює актуальні теми, такі як баланс між роботою і особистим життям, а також важливість родинних зв'язків. Це теми, які є загальними і актуальними для багатьох глядачів, що може пояснити частковий успіх фільму. Фільм отримав змішані відгуки від критиків, але виявився комерційно успішним, збираючи значні кошти у всьому світі.

В процесі дослідження складових концептосфери *magical*, яке було здійснено на матеріалі скрипту кінострічки “Click” («з пультом по життю»), нами було виявлено корпус лексичних одиниць, які актуалізують поданий концепт.

Коли головний герой кінострічки Майкл Ньюмен знаходиться у стані нервової напруженості, він прямує до універмагу, щоб придбати універсальний пульт для всіх домашніх приладів. Випадково він потрапляє до незвичайної крамниці “**Way Beyond**” «Справжні Дива», де зустрічає її власника Морті:

Well it's a trick going you by the magic shop. Just couldn't let 'em know. I knew that.

Це як трюк – пройти через магічний магазин. Просто не можна їм цього вказувати. Я знаю це (30:49).

За допомогою таємного пульта головний герой кінострічки Майкл Ньюмен може переключати або «перегорнути» час, щоб уникнути певних етапів свого життя або пережити їх знову. Такий пульт надає йому здатність вибору і контролю над своїм минулим і теперішнім життям. Це викликає в нього захоплення від можливості змінювати і контролювати свою долю:

So if you think about it, I can re-experience any part of my life I want to. It's amazing what happened.

Якщо подумати про це, я можу знову пережити будь-яку частину свого

життя, яку хочу. Дивовижно, що там трапилося (28:52).

Наступний фрагмент кінострічки вказує на те, що герой, який використовує пульт для прискорення часу, відчуває втрату своєї особистого усвідомлення та насолоди життя. Фраза *you're more like auto zombie* вказує на те, що головний герой Майкл Ньюмен відчуває себе автоматичним зомбі, який просто функціонує в режимі автопілота, але при цьому втрачає глибокий контакт із своїм власним життям та емоціями. Цей вислів є однією з головних тем фільму про те, як важливо цінувати кожен момент і не втрачати зв'язок із своїм життям через бажання контролювати час або уникати неприємностей:

Autopilot. You're more like auto zombie.

Автопілот. Ти більше схожий на автоматичного зомбі (19:55).

Головний герой Майкл Ньюмен висловлює думку про те, як впливає використання пульта, який дозволяє прискорювати час, на його власне сприйняття життя. Майкл Ньюмен розуміє, що використання функції прискорення часу робить його життя автоматичним і відчуженим.

Слово *autopilot* вказує на те, що герой діє як будь-який автоматичний пристрій, не приділяючи уваги деталям чи насолодам. Це вказує на те, що, хоча, прискорення часу може призводити до того, що життя швидко минає, результатом цього може бути втрата його усвідомлення і насолоди від самого життя:

Uhuh, you must have been on autopilot. Autopilot. That's what happens to you when you fast forward.

Ти, ймовірно, був на автопілоті. Автопілот. Так відбувається, коли ти прискорюєш час (38:49).

Головний герой стикається зі своїм батьком—Тедом в критичний момент його життя, і зустріч з Ангелом смерті *Angel of death*, сигналізує про невідворотність смерті батька героя. Цей момент викликає емоційне та духовне напруження у Майкла та впливає на події в фільмі, підкреслюючи теми цінностей життя:

Angel of death. Your dad. It's his time.

Ангел смерті. Твій батько. Його час настав (21:21).

Коли собака Майкла Джеггі, уві сні випадково б'є героя по голові, це призводить до того, що йому потрібно пройти обстеження (комп'ютерний томографічний знімок).

Під час цього обстеження виявляється, що головний герой хворий на рак, але на достатньо ранній стадії. Отже, в даному випадку Джеггі – дивовижний пес *Jaggy– the miracle dog*, випадково врятував життя герою та допоміг вчасно виявити рак. Це приклад того, як іноді події, які спочатку можуть здаватися негативними, насправді можуть призвести до важливих і позитивних результатів:

*Um, oh, jaggy the **miracle** dog. Yeah. If he hadn't knocked you on your noggin, you wouldn't have had the cat scan that found the cancer before it spread too far.*

Джеггі – диво-пес. Так, якби він не вдарив тебе в голову, ти, ймовірно, не зробив би комп'ютерний томограм, який виявив рак до того, як він поширився далі (12:08).

У кінострічці “Click” («З пультом по життю») головний герой Майкл Ньюмен розповідає своєму синові про магічний трюк, який виконував його дідусь. Фраза “*A good magician never reveals his secrets*” вказує на те, що в хорошого володаря магічного мистецтва завжди є таємниці, які він не розголошує.

Герой зізнається, що йому цікаве захоплення свого батька і те, як він відтворює певний магічний фокус. Ця зацікавленість виникає ще з того часу, коли батько був у віці свого дитинства. Епізод підкреслює важливість теми відносин між батьками і дітьми, а також демонструє, як деякі родинні звичаї та традиції можуть передаватися від покоління до покоління:

*A good **magician** never reveals his secrets. Your daddy has wanted to know how I've done that trick since he was your age.*

Добрий фокусник ніколи не відкриває свої таємниці. Твій тато хотів

знати, як я виконав цей фокус ще з тих пір, як він був твого віку(10:47).

Потім Майкл отримує відповідь батька, що *he should never reveal secrets* (він не повинен розголошувати секрети). Майкл Ньюмен намагається дізнатися техніку, яка використовується для виконання цього магічного трюку. Він розуміє, що в будь-якому жанрі мистецтва важливо зберігати таємниці, і це надає певного ефекту і чарівності:

*You gotta tell me how you do the court **trick**, please. It's driving me crazy. Тобі потрібно розповісти мені, як ти робиш той фокус з картами, будь ласка. Я від цього шаленію. (02:21).*

Аномалія в роботі пульта призводить до того, що пристрій використовує свою пам'ять для виконання власних вподобань, хоча це викликає певні непередбачені наслідки. Тема, пов'язана із технологічним аспектом фільму, може вказувати на те, що сучасні технології викликають непередбачені результати, мають свої власні професійні особливості, що іноді призводить до непередбачуваних обставин життя:

***Malfunction**, it's a feature. It's using its memory to execute your preferences. Несправність – це особливість. Вона використовує свою пам'ять для виконання твоїх вподобань (00:53).*

За сюжетною лінією кінострічки головним символом кінострічки є універсальний пульт (*remote control*), який вирішує будь-які проблеми в житті головного героя. Але в кінострічці він ще є засобом для контролю за часом та подіями в житті головного героя.

Пульт – неперевершений у виявленні брехні. Майкл намагається використати пульт для того, щоб уникнути або змінити деякі неприємні події у своєму житті. Попри всю технологічну магію пульта, деякі речі в житті неможливо змінити, і майбутнього не можна запобігти:

*To your wife. Lie to yourself. But you cannot lie to the **remote**. The remote is lie proof. So you can't change what already happened.*

Брехати своїй дружині. Брехати собі. Але не можна брехати пульту.

Пульт є доказом брехні. Тому ти не можеш змінити те, що вже сталося (10:44).

Головний герой занадто занурений у свою кар'єру аби виключити зі свого життя деякі аспекти, такі, як здоров'я, родинні стосунки. Несподівані зміни спостерігаються у його фізичному стані:

*Where'd all my fat go? Oh, it was just a dream. Terrible, terrible **dream**. So Michael, you had a bad dream that a fuzzy dog pushed me over.*

Куди дівся увесь мій жир? О, це просто був сон. Жахливий, жахливий сон. Так, Майкл, у тебе був поганий сон, що пухнастий пес тебе вдарив (11:56).

Майкл Ньюмен є дуже успішним у своєму бізнесі: кожен проєкт, над яким він працював, перетворюється на «золото». Це вказує на його високий рівень професіоналізму та успішність у справах. Керівник Майкла-Еммер припускає, що він не буде здивований, якщо одного дня головний герой стане виконавчим директором компанії. Майкл Ньюмен має великий потенціал і здатність до досягнення високих посад:

So every account you worked on turned into gold. You know, I wouldn't be surprised if one day you ended up being our ceo.

Так от, кожен обліковий запис, над яким ти працював, перетворювався на золото. Ти знаєш, мене б не здивувало, якщо одного дня ти став нашим генеральним директором (05:56)

Завершувальним етапом нашого дослідження був аналіз фонетичних, лексичних та синтаксичних засобів, які сприяють створенню ефекту магічного в кінострічці. Нами були виявлені наступні фонетичні засоби:

1. Алітерація. Повторення приголосних звуків у словах *magic shop* та *malfunction* створює ритмічний ефект та підсилює акцент на цих словах.

2. Асонанс. Повторення голосних звуків [i:] у словах *reveal, secrets, he's,* та *secrets* створює асонанс та ритмічний вплив на рядки.

3. Пропуски звуків. У рядку *It's his time*, відсутній звук [z] між *It's* та *his*. Також у рядку *Angel of death. Your dad*, відсутній звук [ə] між *Your* та *dad*.

4. Аферез. У рядку *Malfunction, it's a feature*, відбувається аферез, коли звук [ɪ] на початку слова *it's* опускається.

5. Елізія. У рядку *That's what happens*, відбувається елізія звука [t], коли він опускається між *That's* та *what*.

6. Гомофонія. У рядку *you've already cheated*, слова *cheated* і *cheated* однаково вимовляються, але мають різне значення, які можуть бути сплутані при письмі.

7. Інтонація. Розділення тексту на фрази та розділки для подачі різних інтонаційних відтінків.

Щодо лексичних засобів, які вербалізують концепт *magical*, вони включають наступні:

1. Спеціалізована лексика: *magic shop, autopilot, universal remote control, design proposal*. Ці слова означають конкретні пристрої та локації.

2. Іронія. В рядках *malfunction, it's a feature, i maybe he's gonna grow up sometime and get the hell off. Fantasy Island*, використання слів *malfunction* і *Fantasy Island* вказує на іронію або сарказм.

3. Формальна та неформальна лексика. В тексті використовуються і формальна (наприклад, *design proposal*) і неформальна лексика (наприклад, *get the hell off*), що відображає особливості розмовного стилю.

4. Парадокси. Вживання деяких слів і виразів підкреслює контрастність висловлювань. Наприклад: *you find life when you lose it. Time goes slowly when you wait and quickly when you lose control*.

5. Риторичні питання. Герої кінострічки досить часто вживають у своєму мовленні риторичні питання, які слугують не стільки для отримання відповіді, скільки для акцентування уваги на певних думках або ідеях. Наприклад: *maybe he's gonna grow up sometime and get the hell off?!*

6. Метафори. Мовлення персонажів характеризується наявністю виразів, які мають образне значення, тобто метафор. Наприклад: *time is an unpredictable river, carrying us through life. Family moments are pearls on the*

thread of time.

7. Гіпербола. Вживання певних виразів задля вираження емоцій або акцентування на певних аспектах розмови. Наприклад: *you've already cheated on three different husbands with their brothers.*

8. Тавтологія. Використання повторюваності слів або виразів для підсилення певного значення. Наприклад: *lie to yourself. But you cannot lie to the remote.*

9. Гіпотетичні вислови. Вживання гіпотетичних висловів, які можуть посилити аргументи чи додати сарказму, як *Maybe he's gonna grow up sometime.*

10. Антитеза. Протиставлення ідей чи понять для створення контрасту і акцентування розрізень. Наприклад: *i thought I wanted a job, but it turns out I just wanted a paycheck; In the race of life, sometimes the greatest victories come from slowing down.*

11. Експресивні вирази. Вживання слів і виразів з експресивним забарвленням, як *jaggy the miracle dog*, що можуть створювати яскраві образи та враження.

12. Емотивна лексика. Вживання слів, які виражають почуття або емоційне ставлення до подій та поведінки інших персонажів. Наприклад: *it's amazing.*

Отже, маємо зробимо висновок, що в сучасній англійській мові концепт *magical* має витончену багатогранну структуру та глибокий символізм. І це підтверджує аналіз складових концептосфери *magical* на матеріалі скрипту кінострічки "Click" («З пультом по життю»).

Поданий матеріал дослідження демонструє, що концепт *magical* актуалізується не лише за допомогою лексичних одиниць, які позначають надприродні та чарівні явища, але й для позначення явищ та подій, які є неймовірними та дивовижними. Складові концептосфери *magical* спроможні трансцендувати зовнішні реалії, вкладаючи в себе глибокий сенс емоційного захоплення та зачарування.

Завершувальний етап нашого дослідження виявив факт, що концепт *magical* актуалізується в кінострічці “Click” («З пультом по життю») за допомогою наступних фонетичних та лексичних засобів, які сприяють створенню ефекту магічного в кінострічці, а саме:

– фонетичні (алітерація, асонанс, пропуски звуків, афerez, елізія, гомофонія, інтонація);

– лексичні (спеціалізована лексика, іронія, формальна та неформальна лексика, парадокси, риторичні питання, метафори, гіпербола, тавтологія, гіпотетичні вислови, антитеза, експресивні вирази, емотивна лексика).

ВИСНОВКИ

У сучасній когнітивній лінгвістиці поняття «концепт» становить об'єкт дослідження, що дозволяє зрозуміти, як людина сприймає та розуміє мову на основі свого досвіду та знань про світ. Кожен концепт має свою внутрішню структуру з основними рисами та ознаками, що допомагають утворити його образ у свідомості. Концепт в сучасній когнітивній лінгвістиці є центральним поняттям, яке дозволяє розуміти, як мова взаємодіє з нашим мисленням та сприйняттям світу. Концепти є категоріями, за допомогою яких ми упорядковуємо світовий досвід та виражаємо його мовою. Вони відображаються в мовних одиницях та структурах і впливають на наше сприйняття та розуміння мови.

Існують різноманітні типи концептів, які впливають на наше мислення та сприйняття світу: концепти – категорії, концепти – класифікації, концепти – пропозиції та прототипові. Серед них особливо важливі прототипові концепти, що формують основні характеристики та риси певних категорій. Ці прототипи є найбільш типовими та репрезентативними елементами у своїх групах.

Застосування прототипових концептів у мовленні допомагає нам легше спілкуватися, оскільки вони є загальноновизнаними та мають більш смислову та емоційну силу порівняно з іншими елементами. Вивчення різних типів концептів у когнітивній лінгвістиці розкриває перед нами багатогранний світ мовного сприйняття та розуміння. Вони допомагають нам краще зрозуміти, як мова впливає на наше мислення, а також як ми класифікуємо, асоціюємо та сприймаємо ідеї та об'єкти навколо нас.

Магічне мислення має два основні аспекти: психологічний та філософський. З філософської точки зору, магія розглядається як засіб звернення до вищих сил та духовного світу, а також як засіб контролю да

підтримання гармонії життя людини. З психологічного боку, досліджується природа магічного мислення, його вплив на свідомість людини та формування магічних уявлень.

Релігійно – філософський підхід до магії пов'язаний із релігійними системами, де магічні практики мають особливе місце та слугують засобом звернення до надприродних сил й духовного світу. Антропологічний підхід розглядає магію як частину культурних практик, що впливають на сприйняття природи та навколишньої дійсності, сприяючи досягненню певних цілей. Вивчення магічного мислення у філософському та психологічному контексті сприяє краще розуміти його сутність і вплив на культуру та світогляд.

Методологія дослідження концепту *magical* – це важливий і багатогранний підхід, який дозволяє вивчати та розуміти цей концепт в різних культурних, історичних, філософських, літературних та психологічних контекстах. Вона включає в себе різноманітні методи та підходи, що допомагають дослідникам глибше проникнути в сутність магії і відкрити її різні аспекти: історичний, культурологічний, літературний, філософський, релігійний, соціокультурний. Найбільш ефективними для аналізу концептосфери концепту *magical* є наступні різновиди досліджень: психологічні та етнографічні.

В сучасній англійській мові концепт *magical* має витончену багатогранну структуру та глибокий символізм. І це підтверджує аналіз складових концептосфери *magical* на матеріалі скрипту кінострічки “Click” («З пультом по життю»).

Поданий матеріал дослідження демонструє, що концепт *magical* актуалізується не лише за допомогою лексичних одиниць, які позначають надприродні та чарівні явища, але й для позначення явищ та подій, які є неймовірними та дивовижними. Складові концептосфери *magical* спроможні трансцендувати зовнішні реалії, вкладаючи в себе глибокий сенс емоційного захоплення та зачарування.

Здійснивши аналіз лексикографічних джерел для з'ясування загального значення слова *magical*, відтінків його лексичного значення, лексико-семантичних одиниць, які володіють синонімічним та антонімічним значенням, а також окремих слів та словосполучень, сталих виразів, можна зробити висновок, що складові концепту *magical* долучають різні частини мови:

- іменник: *enchantment, sorcery, enigma, witchcraft, charm, witchery, marvel, enchanter, mirage, miracle*;
- прикметник: *fantastical, mysterious, whimsical, unearthly, enthralling, mythical, spellbound, fairylike, hypnotic, mystic*;
- сталі вирази: *magic spell, magical incantation, sorcerer's potion, witchcraft rituals, enchanted forest, wizard's wand, casting a spell, witches' coven, potion of invisibility, crystal ball reading*;
- ідіоматичні вирази: *pull a rabbit out of a hat, wave a magic wand, disappear into thin air, a magician never reveals his secrets, work your magic, abracadabra, in the twinkling of an eye, like magic, hocus – pocus, the magic touch*.

Завершувальний етап нашого дослідження виявив факт, що концепт *magical* актуалізується в кінострічці “Click” («З пультом по життю») за допомогою наступних фонетичних та лексичних засобів, які сприяють створенню ефекту магічного в кінострічці, а саме:

- фонетичні (алітерація, асонанс, пропуски звуків, афerez, елізія, гомофонія, інтонація);
- лексичні (спеціалізована лексика, іронія, формальна та неформальна лексика, парадокси, риторичні питання, метафори, гіпербола, тавтологія, гіпотетичні вислови, антитеза, експресивні вирази, емотивна лексика).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бессонова О. Л. Оцінний тезаурус англійської мови: когнітивно–гендерний підхід : дис. д-ра філол. наук. 2012. 396 с.
2. Близнюк О. О. Концепти ЖИТТЯ і СМЕРТЬ: лінгвокультурологічний аспект (на матеріалі паремійного фонду української та італійської мов) : автореф. дис. канд. філол. наук : 10.02.17. Київ, 2008. 20 с.
3. Воробйова О. П. Концептологія в Україні: Здобутки, проблеми, прорахунки. *Вісник КНЛУ*. 2011. Т. 14. № 2. С. 53–64.
4. Гаврилюк А. П. Роль концепту у перекладознавстві. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологічна*. 2012. Вип. 25. С. 19–21.
5. Жаботинська С. А. Когнітивна лінгвістика : принципи концептуального моделювання. *Лінгвістичні студії*. Черкаси, 2018. Вип. 2. С. 31–52.
6. Жайворонок В. В. Символіка імені в контексті етнокультури. *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського Національного лінгвістичного університету. Мова, освіта, культура: наукові парадигми і сучасний світ. Філологія. Педагогіка. Психологія*. 2011. Вип. 5. Київ : Видавничий центр КНЛУ. С. 106–115.
7. Жайворонок В. В. Проблема концептуальної картини світу та мовного її відображення. 2012. № 32. С. 51–53.
8. Загнітко 2009: А. Загнітко Шляхами слова : науково–популярне видання. Донецьк : ДонНУ, 2009. 339 с.
9. Загнітко А. П. Класифікаційні типології концептів. *Лінгвістичні студії* : зб. наукових праць. Донецьк : ДонНУ, 2010. Вип. 21. С. 12–21.
10. Косенко А. В. Онтологічний підхід у класифікації концептів. *Теоретичні та прикладні питання філології* : матеріали II Міжнар. наук. конф.,

22-23 серп. 2011 р. Дніпропетровськ, 2011. 31 с.

11. Іващенко В. Л. Організація ментальності концепту. *Семантика мови і тексту* : Зб.ст. VIII міжнародної наукової конф. Івано–Франківськ, 2003. С. 202–208.

12. Іващенко В. Л. Типологічна диференціація концептуальних структур як одиниць ментального простору. *Мовознавство*. 2004. № 1. С. 54–61.

13. Ізотова Н. П. Текстовий концепт ШЛЯХ ДО СЛАВИ в англомовних біографічних романах ХХ століття: семантико–когнітивний та наративний аспекти : автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.04. Київ, 2006. 20 с.

14. Краснобаєва–Чорна Ж. В. Сучасна концептологія : концепт життя в українській фраземіці. ДонНУ, 2009. 201 с.

15. Мельничук О. Д. Концепти як елементи семантики тексту. *ВІСНИК Житомирського державного університету ім. Івана Франка*. 2016. 170 с.

16. Потапчук С.С. Лінгвокогнітивний і лінгвокультурологічний підходи до вивчення концепту у сучасному мовознавстві. *Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії* : зб. наук. пр. Рівненського держ. гуман. ін-ту. Рівне : РДГУ, 2007. № 15. С. 104–109.

17. Приходько А. М. Концепти та концептосистеми : монографія. Дніпропетровськ : Біла, 2013. 307 с.

18. Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивно–дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя : Прем'єр, 2008. 332 с.

19. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава : Довкілля–К, 2008. 710 с.

20. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля К, 2006. 716 с.

21. Скаб М. В. Закономірності концептуалізації та мовної категоризації сакральної сфери. Чернівці : Рута, 2008. 360 с.

22. Сташкевич І. Компаративна характеристика засобів вираження

об'єктивності / суб'єктивності аксіологічної категорії мови. «Наука та концепції» : матеріали Міжнародної науково–практичної конференції. Київ, 2018. № 5. С. 68–72.

23. Талько С. В. Лінгвоаксіологічна семантика антропоцентричних метафор та порівнянь у лексико–семантичному просторі зоонімів в українській і англійській мовах. *Вісник КНЛУ. Серія «Філологія»*. 2016. № 1. С. 121–133.

24. Хорошун О. О. Концепт як основне поняття когнітивної лінгвістики. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2010. № 49. С. 158–161.

25. Шевченко О. М. Методи дослідження концептів. *Modern Science: Problems And Innovations* : матеріали V Міжнародної науково – практичної конференції. Стокгольм, 2020. С. 385–390.

26. Шевченко О. М. Методика проведення вільного й спрямованого асоціативних експериментів у дослідженні концепту. *Actual trends of modern scientific research : Abstracts of the 6th International scientific and practical conference*. MDPC Publishing. Munich, 2021. P. 554–558.

27. Штерн І. Б. Вибрані топіки і лексикон сучасної лінгвістики. Енцикл. словник для фахівців з теоретич. гуманіт. дисциплін та гуманіт. інф–ки. Київ: «АртЕк», 2007. 336 с.

28. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. Київ : ВЦ «Академія», 2004. 408 с.

29. Barsalou L. W. Perceptual symbol systems. *Behavioral and Brain Sciences*. 2014. № 22 (4) P. 577–660.

30. Borisenko M. W. “Ordnung muss sein...” – Betrachtungen zu einem Klischee über deutsche Mentalität / Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах : зб. наук. пр. Донецьк : ДонНУ, 2011. P. 56–63.

31. Clark H. H. *Using Language*. 2010. P. 10–14.

32. Croft W. Radical Construction Grammar : Syntactic Theory in Typological Perspective. 2011. P. 423–425.
33. Evans V. A Glossary of Cognitive Linguistics. 2017. P. 147–149.
34. Johnson M. The Body in the Mind: The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason. 2013. P. 47–52.
35. Lakoff G. The Contemporary Theory of Metaphor. *Metaphor and Thought*. 2014. P. 202–251.
36. Lakoff G. & Johnson M. Philosophy in the Flesh : The Embodied Mind and its Challenge to Western Thought. 2016. P. 224–226.
37. Langacker R. W. Concept, Image, and Symbol : The Cognitive Basis of Grammar. 2010. P. 124–129.
38. Rosch E. Natural categories. *Cognitive Psychology*. 2015. P. 328–350.
39. Rosch E. & Mervis C. B. Family resemblances : Studies in the internal structure of categories. *Cognitive Psychology*. 2011. №7 (4). P. 573–605.
40. Talmy L. How Language Structures Space / ed. by H. L. Pick, L. P. Acredolo. *Spatial Orientation : Theory, Research, and Application*. 2016. P. 225–282.
41. Talmy L. Toward a Cognitive Semantics. 2017. P. 87–91.
42. Collins Dictionary (CD). URL:
<https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/magic> (дата звернення: 06.10.2023).
43. Collegiate thesaurus English dictionary (TED). URL:
<https://slovar - vocab.com/english/collegiate - thesaurus - vocab.html> (дата звернення: 06.10.2023).
44. Concise English – Interlingua Dictionary (CEID). URL:
<http://www.interlingua.com/an/ceid> (дата звернення: 06.10.2023).
45. Cambridge English Dictionary (CED). URL:
<https://dictionary.cambridge.org/ru/словарь/АНГЛИЙСКИЙ/magic> (дата звернення: 12.09.2023)

46. Longman Dictionary of Contemporary English (LDCE). URL:
<https://www.ldoceonline.com/dictionary/magic> (дата звернення: 12.09.2023).

47. Merriam–Webster.com Dictionary (MWD). URL:
<https://www.merriam-webster.com/dictionary/magic#dictionary-entry-1> (дата звернення: 11/09/2023).

48. Moby–Thesaurus Dictionary (MTD). URL: [http://moby – thesaurus.org](http://moby-thesaurus.org)
(дата звернення: 06.10.2023).

49. Merriam – Webster.com Dictionary, (MWD). URL:
<https://www.merriam-webster.com/dictionary/magic#dictionary-entry-1> (дата звернення: 11.09.2023).

50. Oxford Learners Dictionaries (OLD). URL:
https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/magic_1?q=magic
(дата звернення: 06.10.2023).

51. Random House Webster's Dictionary (RHWD). URL:
<http://www.randomhousebooks.com/books/7841/> (дата звернення: 06.10.2023).

SUMMARY

Diploma Thesis 52 pages, 51 sources

Research Object: the concept of *magical*, with its means of actualization examined through the film “Click”.

Objective: lexical units that actualize the concept of *magical* in the film “Click”.

Theoretical and methodological foundations: numerous scholarly works by domestic and foreign scholars dedicated to current issues in concept theory (A. Kosenko, O. Bessonova, O. Blyzniuk, O.P. Vorobyova, A. Havryliuk), including research on conceptual model creation (S. Zhabotynska, V. Zhaivoronok, O. Ivashchenko, O. Izotova, O. Krasnobaieva-Chorna).

Results Obtained: the concept of *magical* is actualized not only through lexical units denoting supernatural and enchanting phenomena but also to signify events and occurrences that are incredible and marvelous. Components of the *magical* concept sphere have the ability to transcend external realities, embodying a profound sense of emotional fascination and enchantment.

An analysis of lexicographic sources aimed at elucidating the overall meaning of the word *magical*, nuances of its lexical meaning, lexico-semantic units with synonymous and antonymous meanings, as well as individual words and expressions, idiomatic phrases, allows us to conclude that the components of the *magical* concept encompass various parts of speech (noun, adjective), fixed expressions, and idiomatic phrases.

Keywords: *concept, concept sphere, linguistic means*

**Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ**

Я, Зайцева Олена Сергіївна, студент(ка) 2 курсу магістратури, форми навчання заочної, факультету іноземної філології, спеціальність 035 Філологія, освітньо-професійна програма мова і література (англійська), адреса електронної пошти es.zaytseva.ok@gmail.com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Актуалізація концепту MAGICAL в кінострічці “Click”»

відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згоден/згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою Інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи

Дата _____

Підпис _____

ПІБ (студента) Зайцева О. С.